

Časopis pro pěstování matematiky a fysiky

Vincenc Strouhal

Dr. August Seydler I. Nástin životopisný

Časopis pro pěstování matematiky a fysiky, Vol. 21 (1892), No. 5, [193a]--202

Persistent URL: <http://dml.cz/dmlcz/123020>

Terms of use:

© Union of Czech Mathematicians and Physicists, 1892

Institute of Mathematics of the Academy of Sciences of the Czech Republic provides access to digitized documents strictly for personal use. Each copy of any part of this document must contain these *Terms of use*.

This paper has been digitized, optimized for electronic delivery and stamped with digital signature within the project *DML-CZ: The Czech Digital Mathematics Library* <http://project.dml.cz>

August Seydewitz

DR. AUGUST SEYDLER.

I. Nástin životopisný.

Napsal

prof. dr. **Vinc. Strouhal.**

Leží přede mnou spis Seydlerův: „Izák Newton a jeho principia.“ Seydler vydal jej roku 1887 vlastním nákladem na oslavu dvoustoleté památky vydání Newtonových principii a věnoval jej „slavné Jednotě českých matematiků, na důkaz zvláštní úcty.“ V předmluvě pak praví: „Jest mi zvláštním potěšením, že smím skromný tento pokus věnovati spolku, jemuž po 20 let náležím, k němuž mne poutají city vděčné oddanosti za mnohou podporu, které mi ve snažení mém poskytlly vědecké pomůcky, v něm soustředěné, jakož mne zároveň k jednotlivým členům jeho poutají city upřímné kollegiality.“

Když jsem slova tato četl poprvé, Seydler stál na vrcholu svého působení učitelského a vědeckého; jeho zdravotní poměry nebudily obav žádných, on sám hleděl v budoucnost s plnou důvěrou, děláje plány obsáhlé, zejména vzhledem k astronomii, které se zamýšlel oddati úplně. Dnes pak, kdy slova ta čtu podruhé, hledíme již vstříc výročnímu dni jeho úmrtí. Jaký to obrat za tak krátkou dobu! Ona slova připadají mi nyní jako slova na rozloučenou, jako slova, ze kterých Jednota naše nový jen může čerpati důkaz — kdyby důkazu takového bylo potřeba — že v Seydlerovi ztratila jednoho ze svých nejlepších a nejvěrnějších přátel.

Psáti zajisté životopis Seydlerův, a to pro členy naší Jednoty — tudíž se zvláštním zřetelem k poměru, v jakém Seydler právě k Jednotě byl, znamená psáti valnou část děje-

pisu této Jednoty, a to právě tu část, do kteréž připadá nejkrásnější její rozkvět.

Když Seydler do Jednoty vstoupil — jako student univerzity — byla Jednota ještě malým „spolkem pro volné přednášky z matematiky a fyziky“; de facto českým, formálně však utraquistickým. Vstoupením Seydlerovým do spolku rozhojnil se počet těch, kteří začali pracovati o rozkvět jeho a to jak tím směrem, aby se stal věcně dokonalejším, tak i tím směrem, aby zaujal vynikající místo v organizaci národní, v řadě vědeckých spolků českých. Jeho kollegové z oněch dob žijí ještě téměř všichni; umřelťe Seydler ve věku poměrně mladém. Budou-li čísti tyto řádky, které jsou věnovány uctění jeho památky, vzpomenu dojista rádi oněch let, ve kterých společná práce za společným cílem je seznámila a sprátelila se Seydlerem. Ale i ti, kteří později vstoupili do Jednoty naší a kterým Seydler býval již učitelem a rádcem vždy laskavým, budou, jsem o tom přesvědčen, ne méně zajímati se o to, jaký byl jeho běh života*) a jeho působení, než stal se tím, jak jej poznali v dobách nedávných.

Seydler jest rodák Žamberský, avšak rodina, které náležel, byla starou rodinou Pražskou. Zde žili — pokud jsem mohl sledovati — jeho praděd *Václav Seydler* († 1814), jeho děd *Václav Seydler* († 1851), zde se narodil (roku 1810) jeho otec *Jan Seydler*, prožil zde své mládí a dokončil svá studia; po několikaletém pobytu mimo Prahu vrátil se sem později opět a ztrávil zde hlavní část i zbytek svého života; jenom nahodile a na málo let (1840—1850) dostal se do Žamberka, kterýž byl jenom přechodní stanicí na jeho dráze úřednické. Vstoupil totiž po odbytí svých studií roku 1836 do služeb — jak se tehdaž říkalo — „spojené komorní správy důchodkové v království Českém“ (nyní: c. k. zemské finanční ředitelství) a, pobyv krátce ve stanicích: Budějovicích, Schönbachu, Rumburku, Kraslicích, dostal se roku 1840 za podinspektora finanční stráže do Žamberka. Stanice však tato stala se jemu památnou a důležitou tím,

---

*) Obšírný životopis Seydlerův, na základě úředních akt sepsaný, předložil jsem české Akademii císaře Františka Josefa pro vědy, slovesnost a umění, v řádném sedění třídy IIIhé, dne 29. dubna t. r.

že si zde založil svůj domácí krb, pojav roku 1842 za manželku *Antonii*, rozenou *Sukovou*. Z manželství tohoto pošly čtyři dítky, jež se narodily krátce po sobě: staršími byly dcery *Anna* (* 1843) a *Marie* (* 1845); mladšími synové *Karel* (* 1847) a *August* (* 1. června 1849). Půl léta po narození svého nejmladšího syna byl Jan Seydler přeložen do Prahy, kamž v lednu 1850 odešel sám — co zatím jeho manželka s dítkami se odebrala k rodičům vlastním — později pak, v květnu 1850 odstěhovala se do Prahy rodina celá. Bohužel churavěla jeho manželka tehdejší nebezpečnou chorobou plicní, kteréž také podlehl již roku 1852, zemřevši v mladém věku 32 let na tuberkule plic.

Při smrti její byl nejmladší syn *August* ve věku útlém teprve tří let; sotva tedy se asi na matku svou pamatoval. Jeho vychování připadlo nevlastní jeho matce *Antonii*, rozené *Hromátkové z Heřmanova Městce*, ovdovělé *Jandoušové*, kterou otec jeho roku 1854 pojal za manželku. Jsa chlapcem chodil August Seydler do školy obecné jednak k sv. Petru, jednak k Piaristům; svá studia gymnasiální konal na gymnasiu Piaristickém na Novém Městě Pražském v letech 1860—1867; maturitní zkoušku vykonal dne 19. července 1867 s vyznamenáním. Po prázdninách, v říjnu 1867, vstoupil na filosofickou fakultu university Karlo-Ferdinandovy, aby se zde věnoval studiím matematiky a fyziky i věd spřízněných, tedy zejména astronomie, chemie, ale také filosofie. Přišel na universitu s průpravou nejlepší; neboť nejen že dokonale ovládal vše to, čemu se z věd těchto učilo na gymnasiu, nýbrž snažil se i studii soukromými šířiti svůj obzor a prozíratí dále, než jak stanoví program středních škol.

Na universitě přednášelo se tehdejší o vědách těch jenom německy; avšak co do stránky věcné byly přednášky ty téměř vesměs na značné výši vědecké. Matematiku vykládal vedle *Matzky* — jehož čtení byla poněkud strnulé formy, ač nikoli nepropracovaná — hlavně *Hornstein*, muž vzácného nadání učitelského; výklady jeho vynikaly i formou i obsahem; jsouce přednášeny hlasem zvučným, mluvou zřetelnou, tempem přiměřeným, byly při tom propracovány do nejmenších podrobností.

Když po smrti *J. Böhma* († 1868), ředitele hvězdárny Pražské, se stal *Hornstein* jeho nástupcem, přednášel na dále — od školního roku 1868/9 počínajíc, o astronomii; pro matematiku povolán byl na místo jeho *Durège*, vynikající i jako učenec i jako učitel, jenž svým jednoduchým a nehledaným a při tom velice jasným způsobem přednášení dovedl u posluchačů svých vzbuditi zájem o věc a udržeti jich pozornost vždy na stupni vysokém. Fysiku přednášel professor *Mach*; stoje na stanovisku, že problemům fysikálním a jich řešení lze důkladně rozuměti jenom tehdaž, když se zná jich historický základ a rozvoj, ukazoval v přednáškách svých vždy k tomuto důležitému pozadí historickému, seznamuje své posluchače se spisy starých mistrů fysiky a nabádaje k jich studiu. Při tom byl výklad jeho vždy s hlediska filosofického; fysika, jak ji žákům svým vykládal, jevila se jim ve světle ne dogmatickém, nýbrž kritickém; byla to v skutku „*philosophia naturalis*“, jako se za dob Newtonových jmenovala. Vzhledem k tomu všemu měly přednášky Machovy — jmenovitě také jeho publica — zvláštní řekl bych kolorit, jsouce oživovány duchaplnými poznámkami a nesouce se směrem zcela jiným — veskrze původním a zajímavým — než jaký studující shledávali v učebnicích fysikálních.

Co do stránky experimentální vynikaly zvláště jeho přednášky o akustice a optice hojným počtem experimentů neobyčejně zajímavých a důvtipně připravených. K žákům svým byl *Mach* — bez rozdílu národnosti — vždy velmi laskavý a podporoval je ve všeliké snaze vědecké s ochotou v skutku vzácnou. Jednota českých matematiků, která právě vznikla z nejméně takovéto snahy vědecké, měla v něm přítele a příznivce vždy ochotného a laskavého. Vděčnosti své dala Jednota na vzájem výraz, zvolivši *Macha* (1870) svým čestným členem.

Rád vzpomínám dob těch, kdy jsem se *Seydlerem* na universitě v přednáškách meškával a líčím tyto naše učitele poněkud obšírněji, aby čtenář viděl, v jaké škole vědecké vyrostl *Seydler*. Svými četnými kolloquiemi vzbudil záhy na sebe pozornost zejména prof. *Macha* a prof. *Hornsteina*. V laboratoři fysikální *Seydler* pracoval v roce 1868/9; prof. *Mach* vážil si ho velice; nemálo přispívala k tomu dojista povaha *Seydlerova*, kteráž také byla filosofická a tudíž do jisté míry povaze *Machově*

podobná. Ve školním roce následujícím (1869/70) účastnil se Seydler také prací hvězdárny Pražské; a když tímto rokem absolvoval své triennium, obdržel na rok 1870/1 a 1871/2 jedno ze dvou míst assistentských, kteréž na hvězdárně byly přičiněním ředitelovým zřízeny. Také Hornstein vážil sobě Seydlera velice, a to hlavně pro jeho svědomitost a přesnost, která činila jej pro účely astronomické zvláště kvalifikovaným.

V těchto dvou letech, co byl asistentem na hvězdárně, Seydler podstoupil svá rigorosa a byl dne 6. prosince 1871 na universitě Karlo - Ferdinandově na doktora filosofie povýšen. V roce následujícím 1872 habilitoval se pro fyziku na fakultě filosofické téže university. Když pak tohoto roku dosavadní adjunkt hvězdárny, dr. *August Murmann*, povolán byv za meteorologa ústředního ústavu meteorologického do Pešti, opustil Prahu, Seydler stal se jeho nástupcem a byl tím k hvězdárně na delší řadu let připoután; zůstal zde až do roku 1881, tedy ještě plných 9 let. O jeho působení na hvězdárně, jakož i o jeho pracích astronomických vůbec, bude ve stati následující pojednáno z péra povolanejšího.

Roku 1876 (dne 26. dubna) slavil August Seydler sňatek se slečnou *Annou*, dcerou profesora *Františka Weyra*. Z tohoto manželství pocházejí dítky Seydlerovy dosud žijící: *Helena* (* 1879), *Antonie* (* 1881) a *Jan* (* 1882); nejstarší jeho dítě, syn *Jaroslav*, (* 1877) umřelo brzy po porodu.

Roku 1878 jmenován byl Seydler, jsa docentem fyziky, přednášejícím v jazyku českém, členem zkušební kommisie gymnasiální — jakožto nástupcem profesora *Axamita* — v sekci české; zůstal pak examinátorem fyziky také potom, když roku 1880 zřízena byla samostatná česká zkušební kommisie gymnasiální jakož i když později, roku 1884, splynula kommisie tato se souřaděnou jí českou zkušební kommisí reální v nynější jednotnou zkušební kommisii pro učitelství na gymnasiích i školách reálných.

Zdárné působení Seydlera jakožto soukromého *docenta fyziky* na universitě Pražské došlo uznání jmenováním jeho *professorem mimořádným* theoretické fyziky roku 1881. Tehdáž očekávalo se již rozdělení staroslavné university Karlo - Ferdinandovy

ve dvě university sesterské, českou a německou; když pak roku 1882 rozdělení toto se skutkem stalo, Seydler přešel na universitu českou, rozloučiv se s hvězdárnou již roku předcházejícího. Ne dlouho po jeho odchodu z hvězdárny zemřel — o vánocích roku 1882 — jeho dřívější představený a učitel *Hornstein*.

Léta nyní následující přinesla Seydlerovi v soukromém jeho životě mnoho zármutku a duševního rozčilení. Roku 1883 zemřel jeho starší — a jediný — (vlastní) bratr *Karel*, doktor filosofie a professor na c. k. vyšší reálné škole v *Pardubicích*, v mladém věku 36 let. Krutější ještě byla rána, jež stihla jej roku následujícího; jeho manželka, churavějící již od delší doby, zemřela r. 1884 v mladém věku 29 let zanechavši tři děti, z nichž nejstarší Heleně bylo 5 let, nejmladšímu pak Janovi sotva 2 léta. Roku 1885 zemřela jeho (nevlastní) matka, paní *Antonie Seydlerová*, ve věku 75 let; roku následujícího opět jeho starší sestra *Anna* ve věku 43 let — mladší Marie zemřela již r. 1869 ve věku 24 let —; konečně pak roku 1888 zemřel jeho otec, pan *Jan Seydler*, finanční rada na odpočinku, ve věku 78 let. Tak zůstal Seydler konečně z celé rodiny samotěn, doprovodiv všechny své milé a drahé ke hrobu. V truchlivých těchto dobách, kdy rány osudu tak těžce stihaly Seydlera, jehož zdraví i bez toho bylo často záchvaty jeho choroby otráveno, byla jemu věda, kteréž se věnoval, a jeho povolání, jež s horlivostí zastával, zdrojem útěchy, z něhož čerpal duševní klid tak potřebný i vzhledem k starostem, jež mu ukládalo vychovávání jeho malých dětí. Ve chvílích trudných, kdy zdálo se, že pozbude rovnováhy duševní a že jeho mysl uchvátí nálada chmurná a melancholická, osvědčila se plnou měrou jeho duševní síla a statečnost; základem pak jejím byly hluboké filosofické názory, které sobě Seydler o problémech života, o jeho radostech i žalostech vytvořil. Seydler nebyl svým povoláním filosofem, ale povaha jeho jakož i jeho osudy životní vedly jej nezbytně k hlubšímu studiu vědy té, kteráž se tím stala jeho vědou zamilovanou. Pěstování fyziky a astronomii bylo jeho povoláním úředním; zabývati se problémy filosofickými bylo mu oddechem a osvěžením duševním. Zvláště sympathickým byl mu fysik a filosof *Fechner*. Jeho díla, kteráž měl ve své soukromé bibliothece úplná, znal podrobně,

přemýšlel o názorech, v nich uložených, a vedl o mnohých otázkách korespondenci s Fechnerem.

Úřední i vědecké práce Seydlerovy rozhojnily se značnou měrou, když se stal (r. 1885) *řádným professorem mathematické fysiky a theoretické astronomie*. Tím, že mu dřívější jeho obor zůstal a k němu ještě obor astronomie přibyl, zastával Seydler vlastně professury dvě. Pro první čas, kdy na universitě nebylo žádných pomůcek vědeckých pro astronomii, tím méně nějakého observatoře, bylo lze ono sloučení dvou oborů do jisté míry hájiti; byltě Seydler pro astronomii — dle svého dřívějšího působení na hvězdárně — jaksi praedestinován a návrh v tomto smyslu na místech kompetentních již při rozdělení university roku 1882 učiněn; poněvadž pak jakožto mimořádný professor byl jmenován pro fysiku, v kterémžto oboru též svými publikacemi pracoval, nebylo ani jinak možno, než že obor tento mu zůstal i při jeho jmenování professorem řádným. O jeho vědeckém působení v oboru mathematické fysiky bude jednáno níže obšírněji. Dlužno vytknouti, že Seydler v letech následujících, kdy práce astronomické jej větší měrou zaměstnávaly a on sám viděl — zejména vzhledem k svému chabému zdraví — že zastávání obou oborů přesahuje jeho fysické síly, že sám důrazně se o to zasazoval, aby oba obory byly rozděleny tak, aby jemu zůstala jen astronomie a na nejvýše ještě theoretická mechanika, poněvadž s astronomií souvisí, však pro všechny ostatní obory mathematické fysiky aby byl povolán na universitu naší vynikající učenec český, *prof. dr. Kolářek*, jenž také hned po aktivování české university za profesora byl navrhován. Povolání jeho stalo se později skutkem — ovšem již po smrti Seydlerově. Za hlavní úlohu svou pokládal Seydler — po jmenování svém professorem řádným — aby, jsa zástupcem tak důležitého odboru, jakým jest astronomie, povznesl na universitě naší studium vědy této na stupeň co možná vysoký. Účelu tomuto věnoval poslední léta svého života s plným úsilím; s jakým zdarem a výsledkem, o tom bude pojednáno níže. Vlastního cíle svého, zařízení samostatné, moderní hvězdárny, Seydler nedosáhl; poměry byly nepříznivé. Spravedlivý jeho požadavek musil ustoupiti v řadě požadavků jiných, starších, ne méně spravedlivých, ba daleko náležitějších, na místo poslednější — a požadavků takových má

universita naše bohužel ještě velmi mnoho. Postačí, když uvedeme, že z oborů přírodovědeckých ani jediný ústav není umístěn definitivně. Všude jen provisorium — nyní již desetileté. Ký div, že nezbylo pro astronomii než také jen provisorium. Avšak začátek jest učiněn; Seydler viděl a znal dobře nedostatky provisorního svého observatoria; nechtěl ani jej zvatí hvězdárnou — s jménem tím spojujeme představu zcela jinou — nazval jej „ústavem astronomickým“. Všechny výtky, jež by se ústavu tomuto mohly činiti, činil Seydler sám také; budiž to zřejmě vytčeno, poněvadž by se mnohému zdálo býti s podivením, jak se Seydler mohl spokojiti tak málem. Pravda jest, že se spokojiti musil. Nástupce jeho v astronomii a nynější ředitel onoho ústavu, *prof. dr. Gruss*, jenž také již na hvězdárně Pražské za adjunkta na jeho místo přišel, bude dojista v duchu Seydlerově pracovati dále na dráze, jednou zahájené, můžeme říci šťastně zahájené, poněvadž se s výsledkem — třeba jen skrovným — neminula. Nevzdávejme se naděje, že přijde i pro universitu naši budoucnost příznivější, aby její požadavky se splnily; vždyť to, co žádá, není žádný přepych — jest to jen „denní chléb“. —

Zbývá mi promluvit ještě několik slov o významu Seydlerově pro Jednotu naši. Čtenářům tohoto časopisu, zejména starším, jakož i všem těm členům, kteří horlivě sledují rozvoj Jednoty, nemohu vyprávěti nic, co by sami velmi dobře nevěděli. Privil jsem již v úvodu, že jméno Seydler víže se k nejkrásnějšímu rozkvětu Jednoty. Když počátkem roku školního 1867/8 Seydler vstoupil na universitu, byla Jednota ještě studentským spolkem pro volné přednášky z matematiky a fysiky. Dějepis Jednoty, vydaný na oslavu desíleté památky založení tohoto spolku, poznamenává jeho vstoupení do spolku počátkem téhož roku 1867/8 jakož i, že již v témže zimním semestru toho roku, ovšem na sklonku jeho, totiž dne 8. února 1868, zvolen byl za jednatele, kterýžto úřad zastával pak i v letním běhu 1868. Že v něm s mnohými návrhy vystupoval iniciativně, rozumí se samo sebou; proto se jeho jméno opakuje v dějepisu jmenovaném velmi často při návrzích a rokováních o nich vzešlých, ale také, ne méně v seznamu přednášejících a při rozmluvách o předmětu přednášky.

Když pak roku 1869 proměnil se spolek v nynější Jednotu českých Matematiků, čímž z malého spolku studentského vznikl rychlým tempem spolek, na širokém základě spočívající, byl Seydler od té doby až do své smrti rok co rok volen do výboru, kdež účastnil se všech prací s největším úspěchem. Mimo to působil v mnohých kommissích, kteréž z Jednoty vyšly, míval časté přednášky v pravidelných schůzích Jednoty, přispíval hojnou měrou a způsobem vynikajícím do zpráv a do časopisu Jednoty a zastával její prospěch při každé příležitosti svědomitě a horlivě. Vděčnosti své dala také Jednota výraz, zvolivši Seydlera dne 13. prosince 1884 za svého člena čestného. V posledních letech svého života, kde již Seydler pro své práce úřední, kteréž se rozhojnily značně jeho jmenováním za profesora řádného, jakož i pro svou chorobu se nemohl účastniti jako dříve prací v Jednotě, zůstal přece rádcem jejím v otázkách vědeckých a hleděl jakožto I. knihovník zejména k tomu, aby knihovna Jednoty se udržovala na výši vědy, tak aby členové Jednoty, zejména posluchačové matematiky a fysiky měli příležitost seznávat i studovati nejnovější díla z literatur světových v oborech, kterým se věnovali.

Pro své zásluhy vědecké zvolen byl Seydler dne 5. května 1880 za mimořádného, dne 11. června 1884 za řádného člena královské české Společnosti nauk, a dne 3. července 1890 za řádného člena třídy II. české Akademie pro vědy, slovesnost a umění; dále byl členem císař. Leopoldino-Karolinské akademie, společnosti astronomické v Lipsku, jakož i členem mnoha spolků dobročinných a vlasteneckých.

Počátkem roku 1891 netušil ještě nikdo, že Seydler tak brzy se s námi rozloučí. Míval sice v posledních letech některé náhlejší záchvaty své choroby, ale přestál vše šťastně a zotavil se poměrně dosti rychle. Tak zejména dne 13. února 1890 byl záchvat tak náhlý a prudký, že tehdy již Seydler sám učinil opatření veškerá, pokládaje nejhorší za velmi pravděpodobné. Avšak i tento záchvat minul šťastně, a Seydler zotavil se během léta pobytem na venkově dosti uspokojivě. Právě proto utvrdila se u něho i u jeho přátel naděje, že bude mu popřáno ještě mnoho let mezi námi působiti.

Avšak koncem února 1891 zhoršil se — jakož vůbec vždy v zimě — jeho stav, a lékařové radili důtklivě, aby se vyhnul vlivu zimy a zejména sychravého a chladného jara, jak v ponebí našem bývá, odjezdem na jih. Seydler uposlechl a odjel počátkem března 1891 do Gorice; v tomto městě, poměrně blízkém, které se tří stran pohořím jsouc chráněno proti chladným větrům severním, severo-západním i severo-východním, má ponebí velmi mírné, povahy jižní, doufal Seydler se uchrániti proti zlému přechodu ze zimy do léta a upevniti tím svůj stav zdravotní. Než stal se pravý opak. Jaro bylo v roce tom nepřívznivé nejen u nás ale i na jihu, ba tam ještě — poměrně — nepřívznivější než u nás; často byl rozdíl temperaturní, jak jsem jej pro hodinu 7. ranní sledoval, málo stupňů, někdy u nás bylo více nežli tam. Seydlerovi pobyt v Gorici více uškodil než prospěl. Toho ovšem nemohl předvídati nikdo. Pobyt v městě tom stal se konečně Seydlerovi nesnesitelným. Odhodlal se náhle — asi u prostřed dubna — odjeti. Již na cestě ochuravěl tak, že musil jzdu přerušiti. Vrátiv se do Prahy ulehl — a již nevstal. Duch jeho byl však nezlomen a také naděje na uzdravení neopustila ho do posledního okamžiku. S účastenstvím největším sledoval všechny záležitosti, kteréž tehdáž v květnu 1891 a v červnu budily všeobecné účastenství. Rád hovořival o jubilejní naší výstavě zemské, dával sobě vyprávěti o slavnosti jejího zahájení a těšil se na to, až výstavu navštíví. Záležitosti universitní zaměstnávaly jej nejvíce, jmenovitě pak záležitosti jeho ústavu astronomického, Doufal, že léto přečká — a na zimu hodlal sobě vzíti dovolenou na celý semestr, aby mohl jeti hluboko na jih a z delšího pobytu čerpati síly pro budoucnost. Avšak osud jeho byl neodvratný. Po delším zápasu smrtelném, ve kterém v jednotlivých chvílích se mu vracelo jasné vědomí, skončil dne 22. června 1891 o 7. hodině ranní. —

Za rakví jeho kráčely jeho tři dítky, *Helena*, *Antonie* a *Jan* a jejich druhá matka paní *Marie Seydlerová*, kterou Seydler rok před smrtí svou pojal za manželku; z jeho rodiny pak jediný nevlastní jeho bratr pan *Dr. Alois Jandouš*; všichni ostatní členové rodiny Seydlerovy, jeho sestry i jeho bratr, jakož i rodičové odebrali se již před ním na věčnost. —